

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СВІТЛІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ

Семенова Д.О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та бізнес-технологій
Національного авіаційного університету
м. Київ, Україна*

Сучасна українська освіта перебуває у стані перетворень і реформувань, що зумовлено воєнним станом й економічними змінами в суспільстві, потребою у кадровому забезпеченні з масштабами та напрямками професійної підготовки фахівців, здатних гнучко реагувати на зміни у країні.

В Україні сучасна парадигма освіти ставить у центр освітньої діяльності формування компетентної особистості, результатом якої є готовність та здатність здобувача реалізувати свої знання і досвід у проблемних ситуаціях.

Європейські підходи не завжди спрацюють у вітчизняних умовах, саме тому важливо створити такий підхід до осмислення та розуміння компетентностей, у тому числі професійної, фахової та управлінської в майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки, який допоможе впровадити та використовувати їх в освітньому процесі сьогодення.

Національна рамка кваліфікацій України визначає компетентність, як здатність особи до виконання певного виду діяльності, що проявляється через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості [1].

Закон України «Про вищу освіту» виокремлює: інтегральну компетентність, загальні компетентності, а також спеціальні (фахові, предметні) компетентності [2].

Отже, у рамках виконання певної освітньої програми здобувач оволодіває загальними компетенціями, які також мають універсальний характер. До такої категорії віднесемо знання, розуміння, навички та здатність застосовувати їх на практиці. Перелік рекомендованих спеціальних (фахових, предметних) компетентностей корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК.

Навчання здобувачів дозволяє створити умови автентичного процесу учбово-професійної соціалізації, які знайшли відбиття в моделі формування компетентності фахівців, представленої на рис. 1.

Рис. 1. Модель формування компетентності фахівця

Таким чином, професійна компетентність фахівця – це складова професійної культури, що визначає соціальну орієнтацію особистості в контексті професійної діяльності, що й відображає всі її компоненти: сукупність знань, умінь, завдяки яким антропологічні знання застосовуються в практичних діях; сформована особиста, професійна позиція, а також професійна самооцінка, що визначає активне відношення до діяльності; сукупність особистісних і професійно важливих якостей, що визначають успішність професійної діяльності фахівця, його самореалізацію.

Список використаних джерел:

1. Національна рамка кваліфікацій. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
2. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>